

# IZVJEŠTAJ

## o posjeti ministra javne uprave, mr Marasha Dukaja, Budimpešti, Mađarska, 21-23. jula 2024. godine

### I UVOD

Ministar javne uprave, **mr Marash Dukaj**, u periodu od 21. do 23. jula 2024. godine, boravio je radnoj posjeti **Budimpešti, Mađarska**.

Pored ministra **Dukaja**, u delegaciji Crne Gore bili su: Srđan Damjanović, načelnik i Lek Lucgjonaj, samostalni savjetnik.

U kontekstu posjete, crnogorska delegacija se susrela sa: ministrom za nacionalnu ekonomiju, Martonom Nađem i izvršnim direktorom kompanije 4iG Plc, Gelertom Jasajem.

### II AKTIVNOSTI

Saradnja Crne Gore i Mađarske u oblasti javne uprave ima kontinuitet, a posebni segmenti partnerstva se ogledaju u mogućnostima za integraciju znanja i iskustava kao doprinos bržem razvoju u procesu digitalne transformacije i podizanju nivoa digitalne pismenosti. Različiti vidovi saradnje usmjereni su, prije svega, na unapređenje efikasnosti, transparentnosti i odgovornosti državnih institucija, smanjivanjem administrativnih barijera i unaprijeđenim poslovanjem.

Tematika razgovora koje su ministri vodili bila je usmjerena na nadležnosti javne uprave kroz okvir bezbjedne digitalne infrastrukture. Sastanci su bili značajni i s aspekta relevantnosti podrške Crnoj Gori na evropskom putu, u kontekstu aktuelnog šestomjesečnog predsjedavanja Mađarske Evropskom unijom.

Ministar Nađ je ocijenio odnose Crne Gore i Mađarske odličnim, kako u bilateralnom, tako i multilateralnom okviru. Istakao je da Mađarska, u odnosu na ostale članice EU, najglasnije zagovara proširenje Unije, a pogotovo članstvo Crne Gore, apostrofirajući da je naša zemlja najspremnija među zemljama kandidatima. S osvrtom na raniji sastanak sa premijerom Spajićem, ministar Nađ je istakao interes Vlade Mađarske o novim ulaganjima. Kazao je da je Mađarska zainteresovana za nastavak izgradnje auto puta Bar-Boljare, kao i za ulaganja u turistički sektor. S tim u vezi, ukazao je da bi ulaganje u Luku Bar dobilo zamajac za ostale investicije, poput izgradnje auto-puta, rekonstrukcije pruge Bar-Beograd, kao i podsticaj za projekte koji se tiču zelene tranzicije.

Kada je riječ o ugovoru G2G, ukazano je na spremnost Vlade Mađarske da pomogne u implementaciji i istaknuto da procedura i dobijanje saglasnosti mađarskog Parlamenta mogu da budu okonačane u kratkom roku. Projekat državnog Centra za obradu podataka (*Data Centre*), koji se realizuje na osnovu ovog ugovora, bi podrazumijevao da Crna Gora naručuje usluge od Mađarske, dok bi Mađarska bila naručilac usluga od 4iG grupe. Na interesovanje naše strane, Nađ je pojasnio da za kredit u ove svrhe nije potrebna saglasnost Parlamenta.

Ministar Dukaj je sagovornike upoznao sa prioritetima u radu Ministarstva javne uprave i aktivnostima na uspostavljanju moderne javne uprave. Istakavši da je prioritetni cilj Crne Gore članstvo u EU, kazao je da je reforma javne uprave, u procesu digitalne transformacije, jedan od prioriteta pristupnih pregovora sa EU, s ciljem pužanja što boljih servisa građanima i privredi. Vrednujući da postoji prostor za unapređenje saradnje, ministar Dukaj je istakao da je Crna Gora u tom dijelu prepoznala oblasti, kao što su digitalna infrastruktura i uspostavljanje državnog Centra za obradu podataka.

Ministar Dukaj je nadalje ukazao da je podrška Mađarske posebno značajna za partnerstvo sa Vladom Crne Gore, u cilju ostvarivanja vizije otporne i digitalne Crne Gore, podsjetivši da je Vlada Crne Gore potpisala Memorandum o razumijevanju sa 4iG grupom, ocijenivši i da je ugovor G2G potrebno proširiti na lokalni nivo.

Predsjednik 4iG grupe Gelert Jasaj je ukazao na mogućnost da se ova ideja implementira kroz privatno-javno partnerstvo, uz eventualni kreditni aranžman, ponudivši na uvid nacrt sporazuma mađarske strane sa partnerom koji već posluje sa kompanijom 4iG, a koji može da posluži kao primjer Crnoj Gori. Gilart je ujedno istakao značaj inovacija i tehnološkog napretka u kontekstu digitalne transformacije, kao i pružanje širokog spektra IT usluga i implementaciju naprednih tehnologija, uključujući vještačku inteligenciju, IT infrastrukturu i upravljanje podacima i podršku u digitalizaciji javnog sektora. Sagovornici su se usaglasili da se kroz pregovore može naći najbolje rješenje za rad i funkcionisanje projekta u Crnoj Gori.

U konačnici, pokrenuta je tema partnerskog apliciranja dvije države za projekte digitalne transformacije u okviru programa Digitalna Evropa kojem je Crna Gora pristupila prošle godine u junu.